

2025-12-18

LMKA PASTABOS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 41, 42, 43, 51, 12, 122, 132, 78, 881, 1151, 1156, 11511, 117 STRAIPSNIŲ IR 2 PRIEDO PAKEITIMO IR 42 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos mokesčių konsultantų asociacija (toliau - LMKA) teikia pastabas dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 4-1, 4-2, 4-3, 5-1, 12, 12-2, 13-2, 78, 88-1, 115-1, 115-6, 115-11, 117 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo ir 42 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto (toliau – Projektas).

1. Dėl Projekto 12, 13 ir 17 straipsnių

1.1. Pataisų organizatoriai Projekto nuostatomis į nacionalinį reguliavimą siekia perkelti tik tas PVM direktyvos nuostatas, kurios įsigalioja nuo 2027 m. liepos 01 dienos. Atitinkamai, visų kitų PVM direktyvos nuostatų, kurios įsigalioja vėliau nei 2027 m. liepos 01 diena, nėra siekiama Projektu perkelti į nacionalinį reguliavimą. Visgi, nesilaikant šios logikos Projekto 13 straipsniu (kuriuo keičiamas PVMĮ 115⁶ straipsnio 1 dalies 1 punktas) yra siekiama iš dalies perkelti PVM direktyvos nuostatą, kuri įsigalioja nuo 2028 m. liepos 01 dienos. Mūsų vertinimu, Projekto 13 straipsniu suformuluota nuo 2028 m. liepos 01 dienos įsigaliojanti teisės norma (t. y. PVMĮ 115⁶ straipsnio 1 dalies 1 punktas) neatitinka PVM direktyvos reguliavimo. Toliau pagrindžiame šį vertinimą.

1.2. Pagal Projektu siūlomą PVMĮ 115⁶ straipsnio 1 dalies 1 punkto redakciją nuo 2028 m. liepos 01 dienos OSS schema taikoma „apmokestinamojo asmens vykdomai Europos Sąjungos vidaus nuotolinei prekybai prekėmis“. Tačiau pagal PVM direktyvos 369b straipsnio redakciją, įsigaliojančią nuo 2028 m. liepos 01 dienos, OSS schemas taikymo apibrėžtis yra tokia:

„Valstybės narės leidžia šia specialia schema naudotis toliau nurodytiems apmokestinamiesiems asmenims, **išskyrus tuos, kurie vykdo neapmokestinamą prekių tiekimą ir paslaugų teikimą, dėl kurio nėra taikoma PVM atskaita:**

- a) apmokestinamajam asmeniui, vykdančiam Bendrijos vidaus nuotolinę prekybą prekėmis;

- b) apmokestinamajam asmeniui, kuris sudaro sąlygas tiekti prekes pagal 14a straipsnio 2 dalį jų nesiunčiant ir negabenant arba jei tiekiamų prekių siuntimas ar gabenimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje;
- c) apmokestinamajam asmeniui, neįsisteigusiam vartojimo valstybėje narėje, teikiančiam paslaugas neapmokestinamajam asmeniui;
- d) apmokestinamajam asmeniui, neįsisteigusiam valstybėje narėje, kurioje prekės apmokestinamos PVM, tiekiančiam prekes pagal 36, 37 ir 39 straipsnius apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;
- e) apmokestinamajam asmeniui, neįsisteigusiam valstybėje narėje, kurioje prekės apmokestinamos PVM, tiekiančiam prekes, jų nesiunčiant ir negabenant arba jei tiekiamų prekių siuntimas ar gabenimas prasideda ir baigiasi toje pačioje valstybėje narėje, apmokestinamajam asmeniui arba neapmokestinamajam juridiniam asmeniui, kurio prekių įsigijimas Bendrijos viduje nėra PVM objektas pagal 3 straipsnio 1 dalį, arba bet kuriam kitam neapmokestinamajam asmeniui;
- f) apmokestinamajam asmeniui, neįsisteigusiam valstybėje narėje, į kurią prekės perduodamos pagal XII antraštinės dalies 6 skyriaus 5 skirsnyje nustatytą specialią schemą, kai tos prekės yra apmokestinamos PVM pagal 16, 18 ar 26 straipsnį arba kai reikalaujama atlikti atskaitos tikslinimą pagal X antraštinės dalies 5 skyrių.

Ši speciali schema taikoma visiems reikalavimus atitinkantiems tiekimams Bendrijoje, kuriuos vykdo atitinkamas apmokestinamasis asmuo.“;

1.3. Manytina, kad pataisų organizatoriai pasirinko į nacionalinį reguliavimą perkelti ne visą PVM direktyvos 369b straipsnį, bet tik šio straipsnio a punktą, pasiliekant teise kitus šio straipsnio punktus į nacionalinį reguliavimą perkelti kitomis PVMĮ pataisomis. Visgi, net ir toks perkėlimas, mūsų vertinimu, neatitinka PVM direktyvos 369b straipsnio (taikomo nuo 2028 m. liepos 01 dienos) reguliavimo. Minėtas PVM direktyvos straipsnis nurodo išimtį, kada OSS schema nėra: valstybės narės leidžia naudotis OSS schema apmokestinamiesiems asmenims, „**išskyrus tuos, kurie vykdo neapmokestinamą prekių tiekimą ir paslaugų teikimą, dėl kurio nėra taikoma PVM atskaita**“. Projekto 13 straipsniu keičiamoje PVMĮ 115⁶ straipsnio 1 dalies 1 punkto redakcijoje ši išimtis nėra atspindėta.

2. Dėl PVMĮ 57 straipsnio 1 d. 1 p. b papunkčio

2.1. Pataisų organizatoriai nesiekia keisti PVMĮ 57 straipsnio 1 d. 1 p. b papunkčio. Visgi, LMKA nuomone, galiojanti šios teisės normos redakcija yra neaiški, dviprasmiška ir mokesčių mokėtojams kelia neaiškumų. Lyginant su PVM direktyvoje įtvirtinta analogiška teisės norma, manytina, kad Lietuvos įstatymų leidėjas šią teisės nekokybiškai perkėlė į nacionalinį reguliavimą. Atsižvelgiant į tai, siūlome keisti šią normą. Toliau pagrindžiame šį vertinimą.

- 2.2. PVMĮ 57 straipsnio 1 d. 1 p. b papunktyje nurodoma: „1. Teisę į PVM atskaitą turi: 1) PVM mokėtojai, išskyrus: <...> b) apmokestinamuosius asmenis, kurie PVM mokėtojais įregistruoti vien dėl šio Įstatymo XII skyriaus penktajame, šeštajame ar septintajame skirsnyje nustatytų schemų taikymo“.
- 2.3. Vertinant tiek lingvistiškai, tiek sistemiškai PVMĮ 57 straipsnio 1 d. 1 p. b papunktyje įtvirtintą teisės normą darytina išvada, kad ši teisės norma skirta riboti PVM atskaitą apmokestinamiesiems asmenims OSS/IOSS schemas *registravimosi* valstybėje narėje, t. y. Lietuvoje. Tokią išvadą suponuoja nagrinėjamoje teisės normoje nuoroda į PVMĮ XII skyriaus penktąjį, šeštąjį ir septintąjį skirsniu, kurie nustato OSS/IOSS schemų taikymo taisykles apmokestinamojo asmens *registravimosi* valstybėje narėje. Tuo tarpu analogišką reguliavimą nustatantis PVM direktyvos 369j straipsnis kalba apie OSS/IOSS schemas taikančių apmokestinamųjų asmenų PVM atskaitos ribojimą *vartojimo* valstybėje narėje (t. y. toje valstybėje narėje, kurioje vyksta pagal šias schemas prekių tiekimas).
- 2.4. Todėl būtina pakeisti PVMĮ 57 straipsnio 1 d. 1 p. b papunktyje įtvirtintą teisės normos formuluotę, aiškiai nurodant, kad OSS/IOSS schemas tikslais registruoti apmokestinamieji asmenys neturi teisės į PVM atskaitą vartojimo valstybėje narėje – Lietuvoje, kai Lietuvoje jie vykdo vien tokią veiklą.

Pagarbiai Lietuvos mokesčių konsultantų asociacijos vardu,

Tatjana Erdman

Rengė,

Valdybos narė Karolina Jogminaitė – Matačienė

Valdybos narys Gintaras Juškauskas

www.mokesciukonsultantai.lt
info@mokesciukonsultantai.lt